

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

לפני כב' השופטת תמר בזק רפפורט, סגנית נשיא

התובעת גלי אלון בובר
על ידי ב"כ עו"ד שחר ולר ו/או עו"ד עומר דקל ו/או עו"ד שרית יקוטי

נגד

הנתבעות 1. הראל חברה לביטוח בע"מ
על ידי ב"כ עו"ד חגית בלייברג ו/או עו"ד רועי פדל ו/או עו"ד רימון גן-
עד ממשרד גולדפרב זליגמן ושות', עורכי דין
2. הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ
על ידי ב"כ עו"ד אלעד פלג ממשרד בעז בן צור ושות', ממשרד עורכי דין

פסק דין

עניינה של תביעה זו במחלוקת על פרשנותן של פוליסות ביטוח בריאות ששיווקו הנתבעות לפני שנים לא מעטות. השאלה הפרשנית היא האם הפוליסות מכסות או לא מכסות "ניתוח מניעתית" – ניתוח שנעשה לפי המלצה רפואית ושנועד למנוע התהוות מחלה אצל המנותח, בטרם מתקיימת מחלה פעילה.

הסעדים המבוקשים בתביעה הם הצהרה כי פירושן הנכון של פוליסות ביטוח בריאות הנדונות של הנתבעות המכסות "ניתוח", הוא שהן מכסות גם "ניתוח מניעתית", כך שעל הנתבעות לשלם למבוטחים על ניתוח כזה כ"מקרה ביטוח"; חיוב הנתבעות להחזיר לחברי הקבוצה כספים שנחסכו בגין דחיית תביעה שלא כדין על יסוד פרשנות הפוליסה ככזו שאיננה מכסה ניתוח מניעתית; והודעה למבוטחים שתביעתם לכיסוי ניתוח מניעתית נדחתה, כי ההודעה הייתה שגויה וכי מדובר במקרה ביטוח.

רקע

1. יסודה של תביעה זו בהחלטת אישור מיום 24.1.22, בה קבע בית משפט זה (כב' השופטת סגנית הנשיא כתוארה אז ג' כנפי שטייניץ) שקיים סיכוי סביר שטענות המבקשת תוכרענה לטובת הקבוצה. בקשות רשות לערער את החלטה זו נדחו בהחלטת בית המשפט העליון (כב' השופטת ע' ברוך) מיום 7.1.24 (רע"א 3515/22).

2. פוליסות הביטוח בהן עוסק ההליך הן פוליסות ביטוח בריאות ששיווקו הנתבעות בעבר: פוליסה של חברת הראל בשם "Preferred Platinum" ששווקה עד לשנת 2016, ופוליסה של חברת הפניקס בשם "קו הכסף" ששווקה עד שנת 2014. כל אחת מהפוליסות

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 כוללת נספח/ פרק הקובע את היקף הכיסוי לניתוחים בקרות "מקרה ביטוח" מסוג זה. בכלל
2 כך נכתב כי "מקרה ביטוח" בהקשר הנדון הוא "מצבו הבריאותי של המבוטח המחייב
3 ביצוע ניתוח".
- 4 המושג "ניתוח" הוגדר אצל שתי החברות באופן דומה, בהתאם לנוסח שהוכתב בחוזר
5 ביטוח 2004/20 מיום 12.10.2004 מטעם הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח, וחיסכון
6 (להלן – חוזר הניתוחים והממונה, בהתאמה). מדובר בחוזר שכותרתו "הגדרות של
7 פרוצדורות רפואיות בביטוח בריאות", וכך מוגדר בו – ובפוליסות הנדונות - המושג
8 "ניתוח":
9
- 10 "פעולה פולשנית חדירתית (Invasive Procedure) החודרת דרך רקמות ומטרתה טיפול
11 במחלה ו/או פגיעה ו/או תיקון פגם או עיוות אצל המבוטח. במסגרת זו יראו כניתוח גם
12 פעולות פולשניות-חודרניות, כולל פעולה המתבצעת באמצעות קרן לייזר, לאיבחון או
13 לטיפול, וכן הראית אברים פנימיים בדרך אנדוסקופית, צנתור, אנגיורפיה וכן ריסוק אבני
14 כליה או מרה על ידי גלי קול".
15
- 16 3. המחלוקת היא, כאמור, האם הגדרה זו מכסה גם "ניתוח מניעתי", ניתוח שנעשה לפי
17 המלצה רפואית ושנועד למנוע התהוות מחלה אצל המנותח, בטרם מתקיימת מחלה פעילה.
18
- 19 4. כעולה מן האמור, המושג "ניתוח מניעתי" זה איננו נזכר בפוליסות או בנספחיהן לפי נוסחן
20 בראשונה (בגדרה רכשה התובעת הייצוגית את פוליסות הבריאות הנדונות). ואולם, בענין
21 זה חל שינוי לאורך השנים. כך, בשנת 2011 החלה הראל לשווק למבוטחיה, באישור
22 הממונה, הרחבה לפוליסת הביטוח האמורה כנגד תשלום פרמיה נוספת. מדובר ב"נספח
23 רפואה מתקדמת" (נספח 954) שהחל מיולי 2011 כיסה במפורש, לטובת מי שרכש אותו
24 ושילם עבורו, "ניתוח מניעתי עקב נשאות גנים סרטניים". בדומה, החל משנת 2012 החלה
25 הפניקס לשווק, באישור הממונה, הרחבה בשם "מחלקה ראשונה", הכוללת מספר ניתוחי
26 מניעה: למשל "ניתוח עקב סיכון מוגבר לנשים – כריתת רחם/ שד/ שחלות/ אברי רבייה
27 נשיים כטיפול מונע במקרה של סיכון מוגבר על רקע גנטי ועל פי חוות דעת של רופא
28 מומחה בתחום הרלוונטי".
29

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 5. זאת ועוד, בשנת 2015, הותקנו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים
2 בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), תשע"ה-2015, שתחילתן ביום
3 1.2.2016 (להלן – הוראות 2016), הקובעות בין היתר את הגדרת המילה "ניתוח" ככזו
4 הכוללת באופן ברור ניתוח מניעתי. על פי האמור בהוראות 2016, הגדרה זו מחייבת את
5 חברות הביטוח לגבי "פוליסות ניתוחים שיונהגו או יחודשו ממועד תחילתן של הוראות
6 אלה ואילך".
- 7 וכך היא ההגדרה שם:
8
9 "פעולה פולשנית-חדירתית החודרת דרך רקמות ומטרתה טיפול במחלה, פגיעה, תיקון פגם
10 או עיוות אצל המבוטח, או מניעה של כל אחד מאלה, לרבות פעולה המתבצעת באמצעות
11 קרן לייזר, לאבחון או לטיפול, הראיית אברים פנימיים בדרך אנדוסקופית, צנתור,
12 אנגיוגרפיה וכן ריסוק אבני כליה או מרה על ידי גלי קול" (ההדגשה איננה במקור – הח"מ).
13
- 14 מובן כי עם התקנת הוראות 2016 ולאור רפורמה בתחום ביטוחי הבריאות, חדל שיווק
15 הפוליסה שבמחלוקת גם אצל הראל.
16
- 17 6. על רקע זה במסגרת בקשת האישור התבקשה עמדת הממונה, באמצעות היועץ המשפטי
18 לממשלה, בשאלה הפרשנית האמורה. על פי עמדה זו כפי שהושמעה במסגרת בקשת
19 האישור, משמעות הגדרת "ניתוח", כפי שהופיעה בפוליסות בזמנו מכוח חוזר הניתוחים
20 משנת 2004, כוללת גם ניתוח מניעתי. עדכון ההגדרה בהוראות 2016 נועד להבהיר ולחדד
21 את הענין. לטענת הממונה, גם ההיתרים שניתנו לאורך השנים לכלול הרחבה/ נספח הכולל
22 ניתוח מניעתי ולגבות פרמיה בגין כך, אינם מלמדים על פרשנות אחרת, ואפשר לראות גם
23 בהם הבהרה למבוטחים, ולא דווקא עדות לכך שמדובר בכיסוי שלא נכלל בפוליסה
24 מלכתחילה.
25
- 26 7. בהחלטת האישור צוין כי הסוגיה העיקרית היא פרשנותן של הפוליסות הנדונות. בהקשר
27 זה בנסיבות המקרה אין ליתן לעמדת המאסדר עמדת בכורה בסוגיה הפרשנית. מדובר
28 בעמדה תמציתית של הממונה כמעין פרשן חיצוני, ולא עמדתו כמי שניסח את הדברים
29 המבאר ומפרט את השיקולים שעמדו בבסיס הניסוח.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 לגוף הדברים נדחתה הטענה כי ניתוח מניעתי איננו ניתוח ה"מתחייב" ממצב בריאותי,
2 כלשון הגדרת "מקרה ביטוח". הוטעם כי קיומן של חלופות טיפוליות לניתוח המומלץ
3 רפואית, איננו שולל את הגדרתו של ניתוח – מניעתי או אחר - ככזה המתחייב ממצב
4 בריאותי. נקבע כי תכלית ביטוח הניתוחים היתה ליתן כיסוי לכל הניתוחים שקיימת נחיצות
5 רפואית לבצעם; הגדרת "ניתוח" בפוליסות נוסחה לכאורה באופן שנועד להבדיל בין מה
6 שהוא "ניתוח" למה שאינו, ולא כדי להוציא מגדר הכיסוי "ניתוחים" מסוימים לאור טיב
7 תכליתם הבריאותית; התיקון להגדרת "ניתוח" עליו הורה המפקח על הביטוח בשנת 2016
8 איננו בהכרח "תיקון משנה", וניתן לראותו כ"תיקון מבהיר"; גם מילולית, הגדרת "ניתוח"
9 כלשונה לוכדת ברשתה ניתוח מניעתי. כאמור ההגדרה מתארת ניתוח ככזה שנועד לטפל
10 ב"מחלה", "פגם" או "עוות". מונחים אלו אינם מוגדרים בפוליסה ושימוש בהגדרותיהם
11 המילוניות מאפשר לראות בניתוח מניעתי ככזה שנועד לטפל במחלה, עיוות או פגם. משלא
12 נקבע בפוליסה חריג השולל כיסוי מ"ניתוח מניעתי", על המבטחת לשאת בהוצאות הניתוח
13 בהתאם לתנאי הפוליסה.

14
15 אשר לטענת הנתבעות כי במועדים הרלבנטיים לתובעת, לא היתה מודעות ציבורית לקיומם
16 של ניתוחי מניעה, ואף בידי חברות הביטוח לא היו נתונים אמפיריים להערכת הסיכון
17 ולמתחורו, כך שיש לראות את הפוליסות ככאלה שלא כיסו ניתוחים מסוג זה – צויין כי לא
18 הובאו נתונים עובדתיים בתמיכה לטענה, ומכל מקום מדובר בטענה מוקשית שאין לקבלה
19 משעסקינן בפוליסת בריאות הנכרתת לעיתים לשנים רבות, במהלכן מטבע הדברים
20 מתרחשים שינויים רבים בתחום הרפואה.

21
22 אשר לטענה כי רק מספר שנים לאחר ההתקשרות מושא בקשת האישור שווקו הרחבות
23 ותוספות המכסות ניתוח מניעתי – צוין כי עובדה זו מלמדת לכל היותר על אומד דעתן של
24 חברות הביטוח, אך לא של אומד דעת שני הצדדים כפי שהוא משתקף מהוראות הפוליסה.
25 אשר לטענה כי לאחר שנרכשו הפוליסות המקוריות של התובעת בשנת 2008 / 2009, שווקה
26 הרחבה המכסה ניתוח מניעתי והתובעת לא רכשה אותן – צויין כי בעת שרכשה התובעת
27 את הפוליסה במקור, לא עמדה בפניה ההרחבה לניתוח מניעתי, שכן זו טרם באה לעולם.
28 נקודת הזמן בה יש לבחון את פרשנות הפוליסה היא במועד כריתת חוזה הביטוח, ולא שנים
29 לאחר מכן.

30

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 אשר לעמדת המאסדר – כאמור, זה הביע עמדה בפני בית המשפט על פיה פרשנות נכונה
2 של הפוליסות מכסה "ניתוח מניעתי" בגדרי "ניתוח". עם זאת, כאמור, בזמן אמת, בשנים
3 2011 ו- 2012 הוא אישר שיווק הרחבות לפוליסות על מנת שתכסנה "ניתוח מניעתי" כנגד
4 תשלום פרמיה נוספת. צויין כי התנהלות זו איננה מתיישבת עם העמדה הפרשנית שהוצגה
5 בדיון. ייתכן שלנוכח אישור זה עשויה לעמוד למשיבות הסתמכות בכל הקשור לשיווק
6 ההרחבות האמורות, אך לא טענת הסתמכות בכל הקשור לשיווק הפוליסות שבדיון. צויין
7 כי בשונה מרע"א 8014/09 דקלה חברה לביטוח בע"מ נ' פרידמן (21.4.11), כאן לא
8 מדובר בפוליסה שעוצבה תחת פיקוחו ההדוק של המאסדר, ומכל מקום אין בטענות אלו
9 כדי לחסום את קבלת בקשת האישור המחייבת בחינה לכאורית של סיכויי התביעה, מבלי
10 לשלול אפשרות שבמהלך בירור התביעה לגופה יוכיחו חברות הביטוח את הגנתן.
11
- 12 כאמור, בקשת רשות לערער על החלטה זו נדחתה (מפי כב' השופטת ע' ברוך), תוך שהובהר .8
13 כי מדובר בשלב מקדמי של ההליך, ודי להצביע על אפשרות סבירה להכרעה לטובת
14 הקבוצה. אומצה פרשנות בית משפט זה כי השימוש בביטוי "מחייב ניתוח" כחלק מהגדרת
15 "מקרה ביטוח", איננה מלמדת על תחולה רק עם מקרים בהם בהכרח מתחייב ניתוח ואין
16 כל טיפול תחליפי. כך גם אומצה העמדה כי אין להעדיף פרשנות צרה למונח "ניתוח" ככזה
17 המכסה רק מענה למחלה פעילה, אלא ככזה המכסה כל ניתוח הנדרש מבחינה רפואית לשם
18 שמירה וטיפול במצב הבריאותי של המבוטח, בכפוף להחרגות. אשר לטענה כי באותן שנים
19 לא היו בידי חברת הביטוח נתונים המאפשרים הערכת סיכונים לשם ביטוח ניתוח מניעתי
20 – צויין כי ככל שאלו היו פני הדברים, היה על חברת הביטוח להחריג מפורשות ניתוחים
21 מסוג זה, דבר שלא נעשה. כן אושרה מסקנת בית משפט זה באשר לנפקות עמדת המאסדר
22 ועדכון הגדרת ניתוח כפי שנעשה ב 2016 ככזה שלא דווקא מלמד על שינוי במצב
23 המשפטי. אשר לטענות חברות הביטוח כנגד הגדרת הקבוצה – צויין כי אין מדובר בטענות
24 המצדיקות התערבות בהחלטת האישור בשלב זה, וניתן להותיר את בירורן לשלב בו תתברר
25 התביעה לגופה.
- 26
- 27 על רקע זה הוגשו כתבי הגנה מפני התביעה העיקרית שהגשתה אושרה וכן הוגשו ראיות .9
28 הצדדים בתצהירים וחוות דעת, עליהם נחקרו מגישיהם בחקירה שכנגד.
29
- 30 פרשת התביעה כללה חוות דעת מומחה מאת פרופ' משה פאפא; עדות התובעת ושלוש .10
31 נוספות שפנו לחברות הביטוח בענין הנדון.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1
2 פרופ' פאפא, מומחה בכירורגיה כללית, אונקולוגית וממאירות שד, עמד על דרכי הטיפול
3 השונות בנשאות גן ה BRCA, על דרך ניתוח כריתת שד מניעתית, או על דרך מעקב רפואי
4 צמוד.

5
6 התובעת הצהירה על פוליסת ביטוח הבריאות שרכשה מהראל ומהפניקס בזמנו; על
7 ההמלצה הרפואית שניתנה לה בשנת 2018 לביצוע ניתוח להסרת שחלות ושדיים בשל
8 נשאות מוטציה בגן BRCA2; על פנייתה אל חברות הביטוח בענין; על תשובתה של הראל
9 כי לא קיימת בעיה רפואית פעילה, אלא מדובר בניתוח מניעתי, שאיננו מכוסה (תוך
10 שהובהר כי אם יבוצע ניתוח פרטי באמצעות שב"ן, יכוסה סכום ההשתתפות העצמית);
11 ועל תשובתה של הפניקס כי לא מדובר במצב רפואי המחייב ביצוע ניתוח, כך שהבקשה
12 נדחת. כן הצהירה התובעת על עגמת הנפש שנגרמה בשל דחיית הבקשה. יצויין כי אין
13 חולק כי נכון לעכשיו, התובעת טרם נותחה בפועל, משיקולים שאינם נוגעים לכיסוי
14 הביטוחי.

15
16 אחת העדות הנוספות הצהירה כי הומלץ לה על ניתוח להסרת שחלות בשל תורשה. היא
17 פנתה אל חברת הפניקס, שם היתה מבוטחת בביטוח בריאות, וסורבה, דבר שהסב לה
18 עוגמת נפש מרובה; עדה נוספת הצהירה שנדרשה לניתוח מניעתי בשל מוטציה בגן
19 BCRA; פנתה לחברת הראל וסורבה, וביצעה את הניתוח בשר"פ הדסה; מצהירה אחרת
20 שמסרה תצהיר מטעם התובעת היא מבוטחת חברת מנורה, ובהתאם נמנעו הנתבעות כאן
21 מלחקרה בחקירה נגדית.

22
23 פרשת הגנתה של הראל כללה את תצהירה של גב' שרון דונסקי, סמנכ"לית ומנהלת פיתוח .11
24 מוצרים בחטיבת האקטואריה בחברת הראל בה היא מועסקת מאז שנת 2007, כשקודם לכן
25 כיהנה כראש תחום ומנהלת מחלקת ביטוחי בריאות באגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד
26 האוצר; וכן תצהירה של גב' מירי גפן מנהלת אגף תביעות בריאות בהראל מאז שנת 2012.

27
28 בתצהירה עמדה הגב' דונסקי על השתלשלות העניינים הנוגעת לשינויים שנעשו בפוליסת
29 הביטוח הנדונה. בכלל כך "נספח רפואה מתקדמת" שמשווק מאז שנת 2006 כנגד תוספת
30 פרמיה למי שרוכש את הפוליסה הבסיסית מסוג פריפרד פלטינום. בשנת 2011 הוחלף נספח
31 רפואה מתקדמת בנוסח חדש שמכסה במפורש "ניתוחי מניעה". החלפה זו נעשתה באישור

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 הממונה, לאחר שהוגשה אליו בקשה מפורטת בכתב, בה הוסבר ופורט העניין. בקשת השינוי
2 כללה נספח אקטוארי, בו ננקב במפורש כי מדובר מעתה ב"תוספת לכיסוי לניתוח מניעת
3 בגין גילוי גן סרטני – שד/ שחלות/ מעי". נציגי הממונה הגיבו לבקשת השינוי, לרבות
4 פרטנית בקשר עם הניתוח המניעתי שהוצע להוסיף לכיסוי הביטוחי בנספח עצמאי כנגד
5 תוספת פרמיה, אך לא הביעו כל הסתייגות מהתוספת כשלעצמה, ולא טענו שמדובר בענין
6 שמכוסה כבר בפוליסה הבסיסית ושאינן הצדקה להוספה לנספח ולגביית פרמיה נוספת בגין
7 מרכיב זה. עוד עמדה גב' דונסקי על כך שמסמכים מזמן אמת מעידים כי עובר לחקיקת
8 הוראות 2016, נקודת המוצא הברורה היתה העדר כיסוי ביטוחי לניתוח מניעתי, אלא מכוח
9 הוראה מפורשת בענין. צורפו מסמכים המלמדים כי כך גם הוצגו הדברים לסוכני הביטוח
10 באותה עת.

11
12 גב' גפן העידה באשר לאופן טיפולה של חברת הראל בתביעותיהן של התובעת והגב'
13 ורשט, אשר אכן דחתה את התביעות, אך הביעה נכונות לשאת בהוצאות השתתפות עצמית,
14 אם הניתוח יערך במסגרת פרטית באמצעות שב"ן.

15
16 מטעם הפניקס העידה גב' דפנה שפירא לילה, משנה למנכ"ל ומנהלת תחום הבריאות .12
17 בהפניקס מזה שנים רבות; וגב' שרונה פלדמן, מנהלת מטה ובקרת איכות באגף הבריאות
18 בחברת הפניקס מאז שנת 2017, שכיהנה בין השנים 2006 ל 2017 כמנהלת מחלקת ביטוח
19 בריאות וסיעוד באגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

20
21 גב' שפירא לילה טענה כי מכלול הראיות מלמד כי אומד דעת הצדדים בזמן אמת לא כלל
22 כיסוי של ניתוח מניעתי. בכלל כך נותח נוסח הפוליסה; הוזכרה העובדה שמשנת 2012
23 שווקה הרחבה לפוליסה שכללה במפורש, כתוספת לתוכנית הבסיסית, וכנגד פרמיה, כיסוי
24 לניתוח מניעתי. הרחבה זו אושרה על ידי הממונה. כמו כן, משנת 2014 שווקה פוליסה
25 חדשה שכללה במפורש כיסוי בגין ניתוח מניעתי, תוך שניתוח מסוג זה הוצג כחלק מכיסוי
26 הליכים "בלעדיים ויחודיים" אצל חברת הפניקס. הוצגו פרסומים בעיתונות מ 2016
27 המציגים כיסוי ניתוח מניעתי כחידוש של הרפורמה שנעשתה באותה עת. נטען כי במועד
28 בו רכשה התובעת את הפוליסה, לא היתה מודעות לנושא הניתוח המניעתי, וכי מדובר
29 בכיסוי ביטוחי חדש (להבדיל מניתוח חדש) שהוסף בשלב מאוחר.

30

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 נטען כי הפניקס הסתמכה על הרגולטור בזמן אמת, עת אישר לה, כהרחבה וכהשלמה
2 לפוליסות קיימות לאחר הרפורמה, התייחסות אל פוליסות עבר ככאלה שאינן מכסות ניתוח
3 מניעת.

4
5 עוד נטען כי מדובר בפוליסה מסוג "שיפוי" ולא "פיצוי". בהתאם, ככל שתקבל התביעה,
6 לכל היותר יש להחזיר הוצאות שהוצאו בפועל לטובת ניתוח (כגון השתתפות עצמית
7 בשב"ן), ולא מעבר לכך.

8
9 גב' פלדמן הצהירה מנקודת מבטה כבכירה בעבר באגף שוק ההון, אודות הרפורמה בתחום
10 ביטוחי הבריאות כפי שנעשתה בשנת 2016 והמהלכים שקדמו לכך וכללו בחינה של
11 אפשרות להרחבה וקביעת כיסוי ניתוח מניעתי כחלק מהכיסוי הבסיסי בפוליסות ביטוח
12 בריאות. בכלל כך הפנתה למסמכים מטעם אגף שוק ההון, מהם ניתן לראות כי באותה עת
13 ההבנה היתה שניתוח מניעתי איננו מכוסה בפוליסת ביטוח בריאות, אלא מכוח הרחבה.

14
15 טיעוני הצדדים

16 13. בסיכומים טען ב"כ התובעת, כי הראיות שהוצגו אינן מצדיקות שינוי מקביעותיו הפרשניות
17 של בית המשפט במסגרת החלטת האישור ויש לקבל את התביעה. הפרשנות לה טוענות
18 הנתבעות נוגדת את לשון הפוליסות ואת תכליתן האובייקטיבית. מדובר בפרשנות המבקשת
19 לכלול בפוליסות חריג שלא ננקב בהן, תוך הסתמכות על נסיבות חיצוניות שאינם מצדיקות
20 את הפרשנות הנטענת. בכל מקרה, אם קיים ספק פרשני, יש להפעילו לטובת המבוטח.
21 עמדת הנתבעות אינה מתיישבת עם הציפיות הסבירות של הצדדים ואף המאסדר שולל את
22 הפרשנות הנטענת בידי חברות הביטוח.

23
24 לענין הסעד נטען כי גם אם מדובר בפוליסת שיפוי, משהופרה הפוליסה בשל הסירוב,
25 זכאים המבוטחים לפיצויים לפי שיעור החסכון שנחסך מחברת ביטוח שסרבה שלא כדין
26 לשלם למבוטח. וכן פיצוי בגין עגמת נפש.

27
28 14. ב"כ הראל מצידה טענה כי הן לשון הפוליסה והן גלגוליה מלמדים כי אין היא מכסה ניתוח
29 מניעה. כך, בשנת 2010 ניתן להראל היתר להרחבת כיסוי כך שזה יכלול גם ניתוח מניעתי,
30 תוך שתגבה תוספת פרמיה בגין כך, דבר שנעשה החל מיולי 2011. בשנת 2016, עם הנהגת
31 הפוליסה האחידה מכוח הרפורמה שנעשתה באותה עת ופרסומן של הוראות 2016, עודכנה

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 הפוליסה הבסיסית כך שנכלל בה ניתוח מניעתי. ב"כ הראל טענה לחוסר אמינותו של פרופ'
2 פאפא. כן הודגשה העובדה שמתברר שהתובעת טרם ביצעה את הניתוח, וכי גם העדה הגב'
3 ורטש ביצעה את הניתוח בחלוף 8 שנים מההמלצה ומצבה הבריאותי לא חייב את ביצוע
4 הניתוח.
5 נטען כי לא הוכח צורך רפואי בביצוע הניתוח לתובעת ולגב' ורטש. המצב הרפואי הנטען
6 הוא מצב גנטי, ולא "מחלה", לא "פגיעה", לא "פגם", ולא "עיוות" והניתוח לא ישנה אותו,
7 אלא יקטין את הסיכון למחלה עתידית. נטען כי ניתוח מסוג זה איננו מכוסה בפוליסה לפי
8 לשונה ולפי תכליתה. כך היתה ההבנה של כל העוסקים בתחום וגם ההבנה של המבוטחים
9 שלא יכולים היו לצפות לכיסוי ביטוח לניתוח שלא היה בתודעה ולא הוזכר בפוליסה. על
10 אחת כמה וכמה מבוטחים שרכשו את הפוליסה הבסיסית לאחר יולי 2011, שנמנעו מלרכוש
11 את הנספח ששווק באותה עת ואיפשר במפורש, כנגד פרמיה נוספת, כיסוי ניתוח מניעתי.
12 נטען כי הסעדים המבוקשים בסיכומים רחבים מאלו הנקובים בכתב התביעה. סעד בגין אי
13 מילוי חובת הגילוי בעיקרו התיישן זה מכבר, משום שמדובר בטענה להפרה עובר
14 להתקשרות בהסכם (הפוליסה שווקה עד לשנת 2016, כשמאז שנת 2011 משווק עימה
15 נספח המזכיר במפורש ניתוח מניעתי כהרחבה). לא מדובר בהתעשרות שלא כדין. ומכל
16 מקום הפוליסה היא מסוג שיפוי.
17
18 15. ב"כ הפניקס סיכם טענותיו וגרס כי הפרשנות הנכונה של הפוליסה מלמדת כי היא אינה
19 כוללת כיסוי לניתוחי מניעה, שכן אין מדובר במחלה, אלא בנשאות גנטית. בדומה אין
20 מדובר בטיפול בנשאות הגנטית, שהרי זו איננה ניתנת לשינוי. מדובר איפוא באמצעי
21 אפשרי אחד מבין מגוון אמצעים להפחתת סיכון למחלה עתידית וככזה לא חלה עליו
22 הפוליסה. השינוי ב 2016 במסגרת הרפורמה, מלמד כי קודם לה לא כללה הפוליסה
23 הבסיסית כיסוי ביטוחי לניתוח מניעתי. כך גם ההרחבה לפוליסה משנת 2012 שכללה ניתוח
24 מניעתי ואושרה בידי הרגולטור, וכך גם הפוליסה החדשה ששווקה באישור החל מ 2014.
25 נטען כי מפרסומים עיתונאיים שצורפו ניתן ללמוד כי העובדה שהפוליסה איננה מכסה
26 ניתוח מניעתי, הייתה נחלת הכלל, ומי שנמנע מלהשלים ביטוח בהקשר זה, איננו יכול
27 לדרוש כעת שיפוי בגין הרחבה שלא נרכשה. נטען כי הפרשנות הנטענת בידי הפניקס
28 נלמדת גם מכך שמדובר בסיכון שהצדדים לא היו מודעים לו, שכן לא היתה מודעות
29 ציבורית לניתוחים מסוג זה. נטען כי משמעות קבלת התביעה, למרות ההסתמכות על
30 הרגולטור, עלולה לערער את היציבות בשוק ההון ומדובר למעשה בהחלה רטרואקטיבית
31 של הוראות פוליסה שעודכנו ב 2016, על התקופה שקדמה להן.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2 בקשר לסעדים נטען כי הקבוצה המיוצגת היא רק נשאות גן BRCA, לגביה הוגשו ראיות.
- 3 אשר לטענה כי יש לכסות גם תביעות בגין קולונסקופיה וגסטרוסקופיה – זו לא הוכחה
- 4 בהליך ולא הוגשה חוות דעת בגינה. הקבוצה איננה הומוגנית, ואין מקום למנות מומחה
- 5 בשלב זה לבחינת הנזק לחברי הקבוצה. עוד נטען כי לפי סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח,
- 6 תשמ"א – 1981, תקופת ההתיישנות היא 3 שנים בלבד. הסעד המבוקש נוגד את היותה של
- 7 הפוליסה מסוג "שיפוי" ואין מקום לפסוק פיצוי מכוח דיני עשיית עושר.
- 8
- 9
- 10 דיון
- 11 16. טענת ב"כ התובעת כי קביעותיו של בית המשפט בהחלטת האישור מחייבות וחלוטות, ולא
- 12 ניתן לשנות מהן במסגרת פסיקה בתביעה העיקרית איננה מדויקת. החלטת האישור דנה
- 13 בשאלת קיומו של סיכוי סביר לקבלת טענות המבקשת, ואין היא חורצת עמדה סופית
- 14 בסוגיות שעל הפרק. עמד על כך בית משפט זה בסעיף 82 להחלטת האישור, ובית המשפט
- 15 העליון בסעיף 34 לפסק דינו.
- 16
- 17 17. לגוף העניין, דומה שלא הוצגו נימוקים וראיות המצדיקים שינוי מהמסקנות הפרשניות
- 18 באשר לפוליסות אשר נמכרו במועדים הרלבנטיים לתובעת בשנים 2009 ו 2008, בהן בעיקר
- 19 עסקה החלטת האישור בשים לב למועד רכישת הפוליסה בידי התובעת.
- 20
- 21 18. שונים הם פני הדברים באשר לפרשנותן של פוליסות ששווקו בהמשך - משנת 2011
- 22 (בהראל) ומשנת 2012 (בהפניקס). לפוליסות אלו קיים נספח/ הרחבה ששווקו באישור
- 23 הממונה כנגד תשלום פרמיה נוספת ומוזכר בהן במפורש "ניתוח מניעת". אינני סבורה כי
- 24 יש הצדקה לפרש פוליסות אלו ככאלה המכסות ניתוח מניעת, גם לגבי מי שבחר שלא
- 25 לרכוש את הנספח/ הרחבה הכוללים ניתוח מניעת.
- 26
- 27 19. אכן אין מדובר בתוצאה שגרתית, שכן מדובר במילים זהות בפוליסות השונות (הגדרת
- 28 "מקרה ביטוח" והגדרת "ניתוח") המקבלות משמעות שונה בתקופות שונות. אלא שאין
- 29 לתמוה על כך, שהרי פרשנות הפוליסות איננה מהלך טכני של ביאור משמעותה כל מילה
- 30 ומילה בפוליסה כשלעצמה, אלא מהלך שנועד להתחקות אחר כוונתם המשותפת של
- 31 הצדדים על יסוד לשונם ונוסחם של כלל המסמכים שבבסיס ההתקשרות, בשלמותם.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 אפרט: 20.
- 2 לאור ייחודיותן וחשיבותן של פוליסות ביטוח ככלל וביטוח בריאות בפרט, מוזכרים
- 3 בפסיקה מספר כללים פרשניים שהודגשו בהקשר של פרשנות חוזה ביטוח. בכלל כך הכלל
- 4 כי יש לפרש את הפוליסה על פי תכליתה העיסוקית ובהתאם למשמעות המילולית הרגילה,
- 5 הפשוטה וההגיונית של מילותיה (ראו למשל ע"א 453/11 מ.ש. מוצרי אלומניום בע"מ
- 6 נ' "אריה" חברה לביטוח בע"מ (21.8.2013)). עוד נקבע שם כי "יש לפרש את הפוליסה
- 7 תוך עמידה על מכלול תניותיה של הפוליסה כשלמות אחת. ובמקום אחר: "כאשר
- 8 ההתקשרות בחוזה הביטוח משתרעת על פני מספר מסמכים – דוגמת תנאים כלליים, דף
- 9 רשימה ותוספות לפוליסה – יש לפרש את כל המסמכים הללו כמכלול אחד" (אליאס, דיני
- 10 ביטוח, עמ' 84. ראו גם ע"א (מחוזי ת"א) 10834-03-12 סמרוז בע"מ נ
- 11 (26.5.2013 LUFTFAHRVERSICHERINGS DELVAG), פס' 15-16, 22 לפסק הדין; ע"א
- 12 631/83 "המגן" חברה לביטוח בע"מ נ' "מדינת הילדים" בע"מ, לט' (4) 561 (1985), פס'
- 13 (17).
- 14
- 15 21. לאור עקרונות אלו, נבחן את הפוליסות הנדונות – במתכונתן בתקופה הראשונה, בטרם
- 16 הוספה הוראה ישירה בענין ניתוחי מניעה, עד 7.2011/2012 (המועד הראשון לחברת הראל
- 17 והמועד השני לחברת הפניקס; להלן – התקופה הראשונה); ובמתכונתן בתקופה השנייה,
- 18 לאחר התוספות מ 2011/2012 (להלן – התקופה השנייה).
- 19
- 20 22. תחילה נבחן את הגדרת "מקרה ביטוח" ונתייחס לטענה המבוססת על אזכור המילה
- 21 "מחייב" במסגרתה ("מצבו הבריאותי של המבוטח המחייב ביצוע ניתוח"), ככזו המלמדת
- 22 שהמלצה לניתוח מניעת איננה עולה כדי ניתוח "המחייב" ממצב בריאותי:
- 23
- 24 אכן, כפי שנקבע בהחלטת האישור (סעיף 55) ובפסק הדין (סעיף 29), יש לדחות את הטענה
- 25 כי ניתוח שיש לו תחליף טיפולי איננו כזה "המתחייב" ממצב בריאותי. בידוע כי לא אחת
- 26 מהווה ניתוח אחת ממספר חלופות רפואיות אפשריות להתמודדות עם מחלה, ולא הוצג כי
- 27 קיומה של חלופה אפשרית שולל כיסוי ביטוחי כשמדובר בניתוח מסורתי לטיפול במחלה.
- 28 פרשנות כאילו התיבה "מחייב" מכוונת לצימצום הכיסוי הביטוחי כך שיכסה רק ניתוחים
- 29 בלעדיהם אין – ניתוחים מצילי חיים ו/או שהם החלופה הטיפולית היחידה למחלה – איננה
- 30 פרשנות פשוטה והגיונית של מילות הפוליסה. גם לא הוצג כי היא נהוגה בפועל לגבי
- 31 ניתוחים מסורתיים, ואין לאמצה בהקשר הפרשני הנדון כאן.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1
- 2 בשוליים אוסיף כי מעיון מדוקדק בנספח/ ובהרחבה שהוסיפו הנתבעות לפוליסת הביטוח
- 3 שלהן בתקופה השניה, על מנת לכסות במישרין ניתוחים מניעתיים, עולה כי גם שם הוגדר
- 4 מקרה ביטוח באותו אופן בו הוגדר הוא בפוליסה הבסיסית, לרבות שימוש במילה "מחייב".
- 5 בהתאם, פרשנות כמוצע בידי המבטחות, כאילו ניתוח מניעתי איננו דבר המתחייב ממצב
- 6 רפואי, מרוקנת נספחים אלו מתוכן ואיננה מסתברת כלל ועיקר.
- 7
- 8 23. אשר להגדרת "ניתוח" – בהחלטת האישור נומקה הפרשנות להגדרת מושג זה כמכסה גם
- 9 ניתוח מניעתי בראש ובראשונה בתכלית ההתקשרות, העולה ממכלול הפוליסה לה טענה
- 10 בזמנו המבקשת/התובעת. ממכלול הפוליסה עלה כי תכליתה העיסוק של ההתקשרות היה
- 11 כיסוי ביטוחי לכל ניתוח שקיימת נחיצות רפואית לבצעו, להוציא מה שהוחרג במפורש.
- 12 כך בעניין הראל הוגדר הביטוח כ"כיסוי מורחב לניתוחים" ובגילוי נאות נרשם "כל
- 13 הניתוחים". גם אצל הפניקס נרשם בדף הגילוי הנאות כי מדובר ב"כיסוי לכל הניתוחים
- 14 במסגרת פרטית בארץ", להוציא שורה של ניתוחים שננקבו בשם.
- 15
- 16 24. אכן כך הם פני הדברים בכל הנוגע לתכלית ההתקשרות בפוליסה בתקופה הראשונה,
- 17 תקופה בה לא נזכרו במסמכי ההתקשרות הביטוחית "ניתוחים מניעתיים".
- 18
- 19 לא כך באשר לתקופה השניה. בתקופה זו, לגבי הראל - החל מ 7/2011 כלל נספח "רפואה
- 20 מתקדמת" לפוליסת פריפרד פלטינום של הראל, היא הפוליסה נשוא ההליך, כיסוי לניתוח
- 21 מניעתי. ממועד זה כולל נספח הרפואה המתקדמת של הראל פרק ד' שהוכתר בכותרת
- 22 "ניתוח מניעתי עקב נשאות גנים סרטניים". "מקרה ביטוח" לצורך פרק זה הוגדר כך:
- 23 "מבוטח הנמצא נושא גנים סרטניים בבדיקת איבחון גנטי מתקדם לגילוי גנים סרטניים על
- 24 פי המוגדר בסעיף 1.1 לעיל ובתנאי שטרם חלה במחלה עליה מצביע הגן הסרטני ואשר
- 25 בעקבות זאת ביצע ניתוח למניעת התפרצות המחלה (להלן – ניתוח מניעתי)".
- 26
- 27 לגבי הפניקס, החל מינואר 2012 הציעה זו נספח "מחלקה ראשונה" לפוליסת ביטוח
- 28 הבריאות הנדונה, הכולל במפורש כיסוי ל"ניתוח לכריתת שחלות ו/או שדיים ו/או אברי
- 29 רביה נשיים כטיפול מונע במקרה של סיכון מוגבר על רקע גנטי..." וכן "ניתוח לכריתת
- 30 מעי גס כטיפול מונע במקרה של סיכון מוגבר על רקע גנטי...".
- 31

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 אזכורם של ניתוחים אלו באופן מפורש במסמך נלווה לפוליסות, מסמך שהתקשרות בו
2 כרוכה בתשלום פרמיה נוספת, מוביל למסקנה פרשנית כי התכלית העיסקית של פוליסות
3 בריאות שנרכשו בתקופה השנייה, היתה שכיסוי לניתוחים מניעתיים, יינתן רק כנגד
4 התקשרות בנספח/ הרחבה תוך תשלום פרמיה, ולא יינתן למי שרוכש את הפוליסה ללא
5 נספח/ הרחבה כאמור.

6
7 תכלית זו עולה מקריאת מכלול המסמכים ומלשונם הברורה, בהתאם לכלל שהגיונו עימו,
8 כי "כאשר ההתקשרות בחוזה הביטוח משתרעת על פני מספר מסמכים – דוגמת תנאים
9 כלליים, דף רשימה ותוספות לפוליסה – יש לפרש את כל המסמכים הללו כמכלול אחד",
10 כדברי המלומד אליאס המצוטטים לעיל.

11
12 עם זאת, אינני סבורה כי תוספות שנהגו בתקופה השנייה, משליכות על פרשנותן של פוליסות
13 שנחתמו בתקופה הראשונה, אף אם בדיעבד הוצעו הן גם למבוטחים שהתקשרו בפוליסות
14 בתקופה הראשונה. יפים לענין זה דבריה של כב' השופטת כנפי שטייניץ בהחלטת האישור
15 כי: "לפי טענת הראל עצמה, בעת רכישת הפוליסה ע"י המבקשת, נספח הכיסוי בגין ניתוח
16 מניעתי לא היה קיים וזה שווק רק מאוחר יותר. לפיכך התקשרות המבקשת בחוזה הביטוח
17 לא היתה תוצאה של בחירה בין ביטוח בסיס וביטוח מורחב. ממילא יש לבחון את הקצאת
18 הסיכונים שנעשתה בין הצדדים במועד כריתת חוזה הביטוח ולא שנים מאוחר יותר (ור'
19 דנ"א 5326/19 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פיאקלי (7.7.21), פסקה 62 לפסק דינו של
20 השופט מלצר)".

21
22 עמדה על כך אף כב' השופטת ברון בדונה בבקשת הרשות לערער על החלטת האישור, שם
23 ציינה על רקע הפוליסות בהן התקשרה התובעת/ המבקשת בתקופה הראשונה: "בענייננו
24 אין מחלוקת כי ניתוחים מניעתיים לא הוחרגו במפורש מגדר הפוליסות, וכי במועד כריתתן
25 לא שווק לצידן מוצר ביטוחי נוסף המקנה כיסוי לניתוחים כאלה בתמורה לתשלום
26 פרמיה נוספת. בנסיבות אלה ממילא לא ניתן לשעות לטענה שהייתה ציפייה שהפוליסות
27 לא יכללו כיסוי בגין ניתוח מניעתי, וכי המבוטח קיבל החלטה מושכלת שלא לרכוש כיסוי
28 ביטוחי שכזה כנגד תשלום נוסף; ואך מובן שאין בפרסומים הכלליים לציבור שפורסמו
29 שנים רבות לאחר מכן, כדי לשנות ממסקנה זו" (סעיף 33 לפסק הדין; ההדגשה הוספה –
30 הח"מ).

31

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 26. אכן, בכל הנוגע למי שרכשו פוליסות בתקופה הראשונה, התקופה הרלבנטית לתובעת
2 אישית, בתקופתם התקיים האמור ואכן "לא שווק לצידן [של הפוליסות – הח"מ] מוצר
3 ביטוחי נוסף המקנה כיסוי לניתוחים כאלה בתמורה לתשלום פרמיה נוספת", יש לפרש את
4 הפוליסה ככוללת ניתוח מניעתי ומה שארע לאחר מעשה איננו משנה את ההסכמה בין
5 הצדדים כפי שהתגבשה בעת רכישת הפוליסה.
6
7 לא כן לגבי רוכשי פוליסות בתקופה השנייה בה לצד הפוליסות "שווק מוצרי ביטוחי נוסף
8 המקנה כיסוי לניתוחים כאלה בתמורה לתשלום פרמיה נוספת", כלשון ההחלטה, וממילא
9 המסקנה הפרשנית הנטענת מטעם התביעה מעוררת קושי ואין לקבלה.
10
11 27. זאת ועוד: במהלך הפרשני שבהחלטת האישור, לאחר זיהוי תכליתן העיסוקית של
12 הפוליסות, פונה בית המשפט להגדרת "ניתוח" כאמור בפוליסות ומציין כי מלשונה עולה
13 כי היא לא כוונה להוצאת סוגים של ניתוחים מגדר הכיסוי, אלא מדובר בפסקה מרבה,
14 המכניסה לגדר "ניתוח" גם פרוצדורות שאינן בהכרח חדירה דרך רקמות או שהן פעולות
15 איבחוניות, בלא סינון בשל טיבו ותוכנו של הניתוח. מכאן שאין לפרש את ההגדרה ככזו
16 המוציאה מגדר "ניתוח" את הניתוחים המניעתיים.
17
18 28. אכן כך הם פני הדברים בכל הנוגע לתקופה הראשונה, בה לא ניתן למצוא במכלול
19 המסמכים הנוגעים לפוליסה התייחסות לניתוחים מניעתיים, ובהתאם נשענת המסקנה
20 הפרשנית על לשון הגדרת "ניתוח", בלא שמרכיב אחר בכתובים ניתן לפרש ככזה הרומז
21 על דין מיוחד לניתוח מניעתי.
22
23 שונה המסקנה לגבי פוליסות שנחתמו בתקופה השנייה, בהן לצד הפוליסה שווקו נספח/
24 הרחבה המלמדים בבירור על החרגת ניתוח מניעתי דוגמת הניתוח שהוזכר בידי התובעת
25 מהפוליסה הבסיסית בתקופה זו.
26
27 29. נחזור למהלך הפרשני שבהחלטת האישור. השלב הבא בו הוא ביאור משמעותם המילולית
28 הפשוטה של מרכיבי הגדרת "ניתוח" – "מחלה", "פגם" ו"עיוות", שלא הוגדרו בפוליסה,
29 וזאת על פי הגדרות מילוניות שהובאו בבקשת האישור. מדובר בהגדרות מתוך מילון אבן
30 שושן, שזו לשונן: "מחלה – חלי, הפרעה קלה או חמורה במצב הבריאות של הגוף...";

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 "פגם" – 1. מגרעת, קלקול, לקוי... "עיוות" – 1. קלקול...". צויין כי אלו מאפשרות לראות
2 ניתוח מניעתי ככזה שנועד לטפל במחלה או לתקן פגם או עיוות.
3
4 אל מול דברים אלו טוענות חברות הביטוח כי קיומו של רקע גנטי עם סיכון מוגבר לחלות
5 בעתיד, איננו "מחלה", וניתוח מניעתי על רקע גנטי איננו מטפל ברקע הגנטי עצמו, ככל
6 שיוגדר כ"מחלה", "פגם" או "עיוות". עניינו של הניתוח במניעה מוקדמת של מחלה שטרם
7 באה לעולם, ולא בהסרת הפגם הגנטי עצמו, שנותר כמות שהוא גם לאחר הניתוח המניעתי,
8 וממילא אין מדובר ב"ניתוח" כהגדרתו בפוליסות.
9
10 30. אכן טיעונן של חברות הביטוח איננו ריק מתוכן, ודומני שאלמלא הממצא אודות תכליתה
11 של הפוליסה, כאמור, העולה מן המכלול, ומלמד על כוונה ליתן מענה לכל ניתוח רפואי,
12 היה הוא מעורר שאלה של ממש.
13
14 שונים הם פני הדברים ביחס לתקופה השניה, בה נכללת במסמכים הרלבנטיים התייחסות
15 מפורשת לניתוח מניעה כהרחבה אפשרית. ממילא אין הצדקה לפרש את הגדרת "ניתוח"
16 בצורה מרחיבה כפי שנעשה לגבי התקופה הראשונה.
17
18 31. ניתוח הדברים באופן זה עולה בקנה אחד עם התנהלות המאסדר לאורך התקופה: משהציעו
19 הראל והפניקס לקראת תום התקופה הראשונה לאפשר כיסוי ביטוחי ברור וחד למעוניינים
20 בכיסוי כזה לניתוחים מניעתיים, מצא הממונה לנכון לאשר להם זאת ואף לאפשר תוספת
21 פרמיה בגין כך. מדובר בניתוחים שלא נכללו באופן מפורש בפוליסות במקור, ונדרש מהלך
22 פרשני כאמור לזיהוין ככאלה המכסות ניתוחים מסוג זה. הוספת הרחבה/ נספח איפשרה
23 ללקוחות החפצים בכך כיסוי ישיר ברור וחד משמעי, תמורת תשלום נוסף. בהמשך, לקראת
24 הוראות 2016, ועל רקע המצב בפועל בתקופה שקדמה להוראות 2016: מצב בו יש מי
25 שנהנים באופן ברור מביטוח החל על ניתוחים מניעתיים, ויש מי שהכיסוי לגביהם טעון
26 מהלך פרשני שטרם נעשה - תוקנה ההגדרה על מנת להבטיח כיסוי ביטוחי לכלל
27 המתקשרים בפוליסה בסיסית. כל זאת על רקע ההתקדמות במידת המודעות והחשיפה
28 לניתוחים מסוג זה, שרק משנת 2012 נמצאים בסל הבריאות.
29
30 32. מוצאת אני איפוא כי ביחס למבוטחים בפוליסות הנדונות שרכשו את הפוליסות בתקופה
31 הראשונה, ובה בלבד, לא רשאיות הנתבעות לדחות את תביעתם בגין "ניתוח מניעה" מן

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 הטעם שמדובר בניתוח שאיננו מטפל במחלה, אלא מונע מחלה עתידית. מי שהתקשר
 2 בפוליסות ביטוח הבריאות הנדונות כל עוד לא שווק עם הפוליסה הבסיסית מוצר משלים
 3 המכסה ניתוחים, זכאי לכך שפוליסת ביטוח הבריאות שלו המכסה כל ניתוח, תכסה גם
 4 ניתוחים מניעתיים. מי שרכש פוליסה בתקופה השנייה, ולא רכש נספח/ הרחבה הכולל כיסוי
 5 לניתוח מניעתי, לא זכאי ליהנות מכיסוי שלא רכש לניתוח מניעתי, ואת המילה "ניתוח"
 6 בפוליסה יש לפרש בשלב זה באופן שונה.
- 7
- 8 כאמור, אכן מדובר במקרה לא שגרתי בו נקבעת פרשנות שונה למילים זהות במסמך .33
 9 ("מקרה ביטוח" בקשר ל"ניתוח"). אך אין לתמוה על כך שכך, כאמור, פרשנות פוליסה
 10 איננה נלמדת אך מניסוח סעיף ספציפי ככזה או אחר, אלא מעיון במסמך בשלמותו, על
 11 נספחיו וחלופותיו. המסמך הכולל שנהג בתקופה השנייה איננו זהה לזה שנהג בתקופה
 12 הראשונה, וממילא הפרשנות שונה כפי שבואר.
- 13
- 14 אשר לסעדים המבוקשים
- 15 טענת הנתבעות כי אין מקום לפסוק לטובת חברי הקבוצה סעדים שלא נכללו בכתב .34
 16 התביעה, ובכללם סעד בגין עגמת נפש, מקובלת עליי, שהרי זו מסגרת הדיון בהליך שלפניי
 17 בו לא הותרו שינוי או הרחבת חזית. אכן בכתב התביעה נכתב כי מבוקש "ליתן כל סעד
 18 אחר שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון", אך סעיף זה נועד לאפשר דרגה מסויימת של
 19 חופש בעת פסיקת סעד דומה לזה שהתבקש, ושניתנה הזדמנות להתגונן מפניו. אינני סבורה
 20 כי סעיף כללי זה מאפשר לתבוע סעדים קונקרטיים שלא נתבעו כלל, דוגמת סעד בגין
 21 עוגמת נפש.
- 22
- 23 אשר לטענה כי יש לפסוק סעד רק בכל הנוגע לניתוח הספציפי שהוצע לתובעת (ניתוח .35
 24 להסרת שחלות ושדיים לנשאות גן BRCA2) – אינני מקבלת טענה זו. התביעה והחלטת
 25 האישור שאיפשרה את ניהולה לא הגבילו את ההליך ולא צמצמו את חברי הקבוצה לכאלה
 26 להן הומלץ הניתוח האמור. השאלה שעומדת על הפרק היא שאלה רחבה ועקרונית, אודות
 27 תחולת הפוליסות הנדונות על ניתוחים שאינם מטפלים בחולי עצמו, אלא נועדו למונעו
 28 מראש, בטרם מחלה, ולמיצער להפחית את הסיכוי להתרחשותו של החולי בעתיד.
- 29
- 30 בשאלה כללית זו עסק ההליך וניתן לה מענה כללי, שעשוי להיות לתועלת לכלל המבוטחים
 31 המבקשים כיסוי ביטוחי ונדחו מטעם זה. אכן, המענה שניתן בפסק הדין לשאלה הכללית

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 נעשה על רקע טיעון הנוגע לנשאות גנטית מסויימת, שלמעשה גם לגביה מבחינה רפואית
2 הוצגה תשתית מינימלית למדי. אלא שהשיקולים הפרשניים לא נוגעים לנשאות כזו או
3 אחרת וממילא אין מקום לצמצם את פסק הדין וליתן סעד רק לחלק מחברי הקבוצה על רקע
4 טיב הניתוח הנחוץ להם.

5
6 אשר לסעדים שבכתב התביעה

7 36. התובעת עותרת בשם חברי הקבוצה לסעד הצהרתי על פיו ייקבע כי:

8
9 "בהתאם לפירושן הנכון של פוליסות לביטוח בריאות שהוציאו הנתבעות שבהן ניתוח הוא
10 מקרה ביטוח, כל ניתוח שיש צורך רפואי לבצעו הוא מקרה ביטוח, ובכלל זאת ניתוח אשר
11 נועד למנוע "מחלה" או פגם" או עיוות" או למנוע את השפעתם המזיקה של אלה".

12
13 37. מעבר לכך שכפי שנקבע, ניתן לתת סעד הצהרתי רק לטובת חברי הקבוצה שהתקשרו
14 בפוליסות הנדונות עד לתום התקופה הראשונה, דומני שנוסח הסעד המוצע רחב ואיננו
15 תואם את המטרייה, משום שהוא כולל קביעה פוזיטיבית וגורפות אודות זיהויו של "מקרה
16 ביטוח" גם במקרים פרטניים וגם בפרוצדורות מגוונות שכלל לא נדונו כאן. מסקנת ההליך
17 כאן איננה, וגם לא יכולה להיות, כזו. בהתחשב בכך שמדובר בתובענה ייצוגית, זיהוי
18 פוזיטיבי של מקרה פרטני כזה או אחר כ"מקרה ביטוח" מעורר קושי. מסקנת ההליך היא
19 איפוא בעיקר נגטיבית, במובן זה שהיא מונעת מן הנתבעות לדחות תביעות בנסיבות
20 המתאימות בנימוק שמדובר ב"ניתוח מניעתית". עם זאת נוכח הפרשנות בה אחזו הנתבעות
21 עד כה בענין הפוליסות, דומה שקיים צורך בסעד הצהרתי, על מנת לאפשר לחברי הקבוצה
22 שיזדקקו לכך, ככל שיזדקקו, הסתמכות על ממצאי פסק הדין.

23
24 ניתן איפוא בזאת סעד הצהרתי כי בהתאם לפירושן הנכון של פוליסות ביטוח הבריאות
25 נושא ההליך, אשר נרכשו עד לתום התקופה הראשונה, אין הנתבעות רשאיות לדחות תביעה
26 בגין ניתוח מן הטעם שמדובר ב"ניתוח מניעתית".

27
28 נראה שבאופן מעשי, אמת מידה נוחה ליישום הצהרה זו תהיה יישום הגדרת "ניתוח"
29 שבהוראות 2016, גם על מבוטחים שהתקשרו בפוליסות בריאות דוגמת אלו הנדונות בהליך
30 בתקופה הראשונה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 כתב התביעה כולל דרישה ליתן צו עשה המחייב את המבטחות לקיים את הוראות
2 הפוליסות כלפי מבוטחים שתבעו עבור ביצוע ניתוח מניעתי ולשלם להם כל תשלום שמגיע
3 להם לפי הוראות הפוליסה בגין מקרה ביטוח שהוא ניתוח.
4
- 5 מעבר לכך שכאמור, סעד זה יכול שיינתן רק ביחס למבוטחים שרכשו פוליסה עד תום
6 התקופה הראשונה, קיימת מגבלה נוספת, והיא טענת חברות הביטוח להתיישנות בקשר עם
7 תגמולי ביטוח ביחס למקרי ביטוח שארעו למעלה מ - 3 שנים קודם לפתיחת ההליך דנן.
8 אכן, נוכח הוראת סעיף 31 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א – 1981, משמדובר בתשלום תגמולי
9 ביטוח, אין מקום להורות על ביצוע תשלומים אלה לטובת מבוטחים שעברו ניתוח מניעתי
10 בעבר, בתקופה שהתביעה לגביה התיישנה. בנוסף, בהתחשב בכך שמדובר בפוליסות
11 "שיפוי", הרי שתשלום על פי הפוליסה הוא החזר ההוצאות שהוצאו בפועל.
12
- 13 בכפוף לסייגים אלו, ניתן בזאת צו עשה המורה לנתבעות ליישם הלכה למעשה את האמור
14 בצו ההצהרתי כלפי מבוטחים שתביעתם לא היתה אמורה להידחות, אילו היתה ננקטת
15 נקודת המוצא האמורה.
16
- 17 אשר לסעד אודות יידוע מי שתביעתם נדחתה בניגוד למה שנקבע לעיל – אכן נראה כי סעד
18 זה נחוץ לא רק ביחס למי שזכאי לתגמולי ביטוח, וממילא יודע לו הענין, אלא גם מי
19 שסורב ואינו זכאי לתגמולים כאלו (אם משום שתביעתו התיישנה ואם משום שטרם ביצע
20 את הניתוח). זאת על מנת שלא יטעה לחשוב כי מה שהודע לו בזמנו הוא סוף פסוק ומחייב
21 לגבי ניתוחים מניעתיים עתידיים ככל שיהיו נחוצים, וכך אני מורה.
22
- 23 סעד נוסף שהתבקש הוא העברת הכספים שהוצאתם נחסכה לנתבעות בשל דחיית תביעת
24 מבוטחים שלא כדין, לרבות תשלומים שהיו משולמים לקופות החולים, אל חברי הקבוצה.
25 סעד זה התבקש בהתבסס על הלכת אדרס. נטען כי יש להורות על השבת פירות ההפרה,
26 שכן תחושת המצפון והיושר מחייבת זאת. כך אף אם מי שמולו נעשתה הפרה לא ניזוק.
27 יצויין כי בהליך לא הוצגו כל נתונים אודות היקף הכספים שנחסכו.
28
- 29 גם אם אתעלם מן העובדה שלא ברור כיצד ניתן להורות על סעד כספי מעין זה בלא שהוצגו
30 נתונים כספיים, ולו על דרך אומדן, אינני סבורה כי בנסיבות העניין קיימת הצדקה להורות
31 על השבה כאמור לטובת חברי הקבוצה, אף אילו הוצגו נתונים כספיים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 כאמור, מדובר בפוליסות מסוג שיפוי. החובה על פי הפוליסה היא לשלם למבוטח את מה
2 שהוציא. ככל שהוצאה כזו טרם בוצעה בשל הפרה, הרי שהוריתי במסגרת הסעד הקודם
3 על תשלום ותיקון ההפרה החוזית. אין מקום לכפל פיצוי בהקשר זה.
4
5 אמנם, מסתבר שמהנתבעות נחסכו הוצאות נוספות, בשל מדיניותן להשתתפות "לפנים
6 משורת הדין" בהשתתפות עצמית בלבד בעת ביצוע ניתוחים במסגרת השב"ן וכן הוצאות
7 שנחסכו כאשר הניתוח נעשה במסגרת ציבורית. אלא שאין מדובר בחסכון "על חשבון"
8 המבוטחים, אלא לכאורה, במקרים בהם יוכח הדבר, על חשבון אחרים. כך שאין מקום
9 לפסוק סעד לטובת חברי הקבוצה בהקשר זה, שאינם ה"מזכה" העיקרי כאמור בסעיף 1
10 לחוק עשית עושר ולא במשפט, תשל"ט - 1979.

11
12 לא זו אף זו, בנסיבות הענין כפי שהתבררו בהליך ההוכחות, לא נראה ש"תחושת המצפון
13 והיורש" תומכת בזיכוי חברי הקבוצה בהוצאות שנחסכו. כאמור, אין מדובר בכיסוי ביטוחי
14 שננקב במפורש בפוליסות ושהנתבעות התכחשו לו. אדרבא, בזמן אמת נראה שכל הנוגעים
15 בדבר, לרבות הרגולטור, סברו שמדובר במרכיב ביטוחי שאיננו כלול בפוליסות הקיימות
16 ומצדיק הוספה בנספח/ הרחבה והוספת פרמיה. בענין זה ראו בתצהירה של הגב' גפן מטעם
17 הראל נספחים 3, 4, 5, 6, 8, 15 (בפרט בע' 152 ואילך לנספחי התצהיר), 16 (בפרט ע' 172,
18 181 לנספחי התצהיר) ובתצהירה של הגב' שפירא לילה מטעם הפניקס נספחים 5, 7, 10
19 (שני האחרונים מופיעים גם אצל גב' גפן), 13, 16. וכן תצהירה של הגב' שרונה פלדמן
20 מטעם הפניקס על נספחיו. דברים אלו לא נסתרו בחקירה נגדית, ואף שאין בהם כדי לשנות
21 מן הפרשנות ההולמת כפי שהיא נקבעת עתה בהליך משפטי, יש בהם כדי להשליך על מידת
22 ההצדקה להורות בדיעבד על תשלום למבוטחים של כספים שלא הוצאו בידיהם ושאינם
23 מבטאים נזק כספי.

מינוי ממונה

24
25
26 42. בסיכומיו הציע ב"כ התובע כי על פי פסק הדין ייקבע ממונה לשם יישומו ובדיקת טענות
27 מבוטחים. אינני סבורה כי הוצגו נימוקים המצדיקים מינוי כזה. כאמור, הנתבעות נקטו
28 בפרשנות מסויימת לפוליסה, אשר היתה מקובלת בתחום לרבות על הרגולטור. משנקבעה
29 פרשנות אחרת בפסק הדין, יהא על הנתבעות לקיימה. הקיום מכאן ואילך הוא חלק
30 מעסקיהן השוטפים של הנתבעות ולא עניינו של ממונה. אשר להשלמת תגמולים בגין העבר
31 ויידוע מבוטחים שסורבו – גם אלו מן הדין שיעשה בידי הנתבעות, ולא באמצעות אחר.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 עד ליום 25.9.25 יציעו הנתבעות תוכנית ליישום הוראות אלו. אין באמור כדי להגביל את
2 בית המשפט במינוי מפקח בהמשך, ככל שיימצא שיש בכך צורך מעשי.

גמול ושכ"ט

3
4
5 43. ב"כ התובעת ביקש בטיעונו בכתב כי הגמול ושכר הטרחה ייקבעו בהליך נפרד, בטענה
6 שמרכז הכובד של ההליך הוא הסעד הצהרתי ושיטת האחוזים איננה נותנת מענה מספק
7 במקרה כזה. נטען כי להליך יכולות להיות השלכות כספיות נכבדות ולכן מבוקש שבשלב
8 זה יינתן רק פסק דין חלקי.

9
10 אינני סבורה שנסיבותיו של תיק זה מצדיקות מהלך מסרבל זה לפסיקת הגמול ושכ"ט. לא
11 אחת מתנהלות תובענות ייצוגיות בהם נפסק סעד הצהרתי ועובדה זו כשלעצמה איננה
12 מצדיקה בירור נפרד של סוגית התגמול. תגמול הוא חלק בלתי נפרד ומההליך ובהתאם
13 ככלל פסיקתו נעשית במסגרת פסק דין. לא הוצגו טיעונים המצדיקים סטיה מכלל זה.

14
15 אף שבטיעונו לא כלל ב"כ התובעת טיעון חלופי למקרה שהבקשה החריגה לנהל הליך
16 עצמאי בענין הגמול ושכ"ט לא תקבל, לפני משורת הדין איפשרתי לו להשלים טיעון
17 בקצרה בענין זה. לאחר שטיעון לא הוגש במועד, נאמר כי יש צורך בארכה נוספת לשם
18 הגשת חוות דעת בסוגיית הגמול ושכר הטרחה. אלא שהמועד להגשת ראיות בתיק חלף זה
19 מכבר והעדים והמומחה אף נחקרו בחקירה נגדית, ואין הצדקה להוסיף ראיות בשלב זה
20 ובכך לסרבל את ההליך. משכך הורתי, הוגשו טיעונים מטעם הצדדים.

21
22 44. ב"כ התובעת טען כי יש לפסוק גמול בסך 100,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 1,200,000 ₪.
23 הואיל ומדובר בסעד הצהרתי, לא ניתן להסתייע בשיטת האחושים. מדובר בסוגיה מורכבת
24 וכי הושקעה עבודה רבה – כ 510 שעות עבודה. בהתחשב בסיכון שבניהול ההליך הייצוגי,
25 יש להוסיף על שכר שעתי שהיה משולם בהליך אזרחי רגיל. נטען כי בארה"ב נוהג בהקשר
26 זה מכפיל בשיעור 2 עד 6.

27
28 ב"כ הפניקס טען כי הסך המקסימלי שיש לפסוק הוא כ 160,000 ₪, הואיל והמשמעות
29 הכספית המקסימלית של ההליך בגין העבר היא כ 640,000 ₪, לפי נתונים שהוצגו בתצהיר
30 תשובות לשאלון. בהקשר זה נטען כי מדובר בנייתוחים לא שכיחים. רק 2.5% הן נשאויות
31 הגן האמור וגם הן מבצעות את הניתוח, ככל שהן בוחרות לעשות כן, בגילאים מסוימים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 43761-06-18 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 עוד הוזכר פסק הדין ברע"א 1394/24 הלפרין נ' כוכב זיס (24.4.25), בו נפסק כי שיקולי
2 תרומה עתידית של סעד יילקחו בקביעת שיעור האחוזים ולא בקביעת בסיס החישוב.
3
4 ב"כ הראל טענה מדובר בהליך שמשמעותו כספית. במסגרת הליכי הגילוי ביקש ב"כ
5 התובעת וקיבל לידיו נתונים בדבר המשמעות הכספית של ההליך, אך הוא בחר להתעלם
6 מהם. גם לפי שיקולי תשומה ושעות עבודה, מדובר בכ 176,000 ₪ בלבד.
7
8 ב"כ התובעת הגיב לטיעונים אלו וטען כי תחשיב שגוי הביא את ב"כ הראל למסקנה כי לפי
9 שעות עבודה מדובר ב 176,000 ₪, שכן בהליך ייצוגי אמור להיפסק שכר העולה על השכר
10 השעתי המקובל, כך שיש לחלק בתוחלת הסיכוי. עוד נטען כי אכן המשמעות הכספית בגין
11 העבר איננה גבוהה, בשל נוהגן של הנתבעות להפנות את המבטחות לניצול השב"ן תוך
12 נשיאה בסכום ההשתתפות העצמית. ולכן עיקר החשיבות בהליך היא "לפתור את הבעיה
13 הנובעת מעמדתן המופרכת של הנתבעת כאילו קיים דבר כזה ניתוח 'מניעתיות', ותוצאה זו
14 מושגת באמצעות הסעד ההצהרתי ובגיננו יש לפסוק שכר גבוה לאור מורכבות התיק והיקף
15 ההשקעה.
- 16 כפי שנפסק ברע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט, סה(2) 681 (2012), דרך
17 המלך בפסיקת שכ"ט עו"ד בהליך ייצוגי כספי היא שיטת האחוזים ולא תחשיב לפי שעות
18 עבודה.
- 19 על חסרונות תיגמול בהליך לפי שעות עבודה עמד שם כב' השופט (כתארו אז) גרוניס:
- 20 "חוסר הקשר בין התגמול לקבוצה לבין שכר הטרחה עלול להעצים בעיות של ניגוד עניינים
21 ולעוות את תמריציו של עורך הדין. כך, עורך דין היודע כי שכרו בסופו של ההליך הייצוגי
22 ייקבע על פי השעות שהשקיע בניהול התיק, יתמרץ להשקיע מספר רב של שעות, אף אם
23 התועלת הצומחת לקבוצה מהשקעה זו הינה נמוכה. במילים אחרות, שיטת השכר לפי
24 שעות עלולה לתמרץ את עורכי הדין לעבודת יתר. שנית, העובדה כי אין קשר בין התגמול
25 לקבוצה לבין שכרו של עורך הדין עלולה לגרום לכך ששכר הטרחה ינגוס סכום משמעותי
26 מתוך הסכום שנפסק לטובת הקבוצה. יוער, בהקשר זה, כי עבודת יתר של עורך הדין עשויה
27 לפגוע לא רק בקבוצה; היא עלולה להוביל להגשת בקשות מיותרות לבית המשפט ולבזבוז
28 משאבים שיפוטיים יקרי ערך. נוסף על כך, שיטת השעות דורשת בדיקה ופיקוח של בית
29 המשפט על עבודת עורך הדין. ואולם, בפועל, קשה לבית המשפט להפעיל פיקוח אמיתי

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 על היקף העבודה ולבחון האם מדובר בהשקעה נחוצה אם לאו. נימוקים אלה מובילים
2 אותנו למסקנה לפיה ככלל, אין לעשות שימוש בשיטת השעות כבסיס לפסיקת שכר טרחה
3 בתובענות ייצוגיות. על כן, סבורים אנו כי יש לאמץ את שיטת האחוזים כשיטה המובילה
4 לפסיקת שכר טרחה.
- 5 בענייננו מדובר בהליך שנפקויותיו המעשיות כספיות. אף שב"כ התובעות ניהל את ההליך,
6 כדבריו, לא רק לטובת הסעד הכספי בגין העבר, אלא גם על מנת "לפתור את הבעיה הנובעת
7 מעמדתן המופרכת של הנתבעות כאילו קיים דבר כזה ניתוח 'מניעתיות', בפועל מדובר בבעיה
8 שביטויה בשטח הוא בעיקרו כספי, כאמור לאור הנוהג של הנתבעות להפנות לשב"ן
9 ולשאת בהשתתפות עצמית בלבד. לצד זאת להליך פירות נוספים: שב"ן איננו מוצר שיש
10 בהכרח בידי כל מבוטחת של הנתבעות; המענה של השב"ן איננו בהכרח זהה לזה של
11 ביטוח הבריאות הפרטי, ולא רק בהיבט ההשתתפות העצמית; ההפניה לשב"ן תוך כיסוי
12 השתתפות עצמית היא כיום נוהג בלבד.
- 13
- 14 דא עקא, הלכה למעשה אין בפניי נתונים כספיים מספקים על מנת לבסס עליהם תחשיב
15 גמול ושכ"ט כמקובל לפי שיטת האחוזים וכאמור, לא נראית הצדקה לנהל בשלב זה בירור
16 נפרד למטרה זו. בהקשר זה מקובלת עליי טענת ב"כ הנתבעות כי הנטל לענין זה הוא על
17 התובעת וב"כ, העותרים לתגמול שאמור להיגזר על פי ההלכה מהיקף ההטבה בפועל, כך
18 שענין זה רובץ לפתחם.
- 19
- 20 על רקע האמור אין מנוס מפסיקת הגמול ושכה"ט על דרך האומדנא, בהתחשב בהערכת
21 היקף הטבה הצומחת לציבור מן ההליך לעבר ולעתיד, בהתחשב במידת המורכבות, במידת
22 הסיכון בהליך לשלביו ובהשקעה שנחוצה היתה בשלבים השונים.
- 23
- 24 נתונים כללים אודות ההיקף בו מדובר הובאו כחלק מחומר הראיות כדלקמן (ב"כ הפניקס
25 הפנה לתשובות לשאלון, אך לא איתרתי אותו כחלק מחומר הראיות בתיק):
- 26
- 27 הפניקס הצהירה (סעיף 91 ואילך לתצהיר גב' שפירא), ודבריה לא נסתרו, כי בפוליסה
28 הנדונה ששווקה עד שנת 2014 (לרבות פוליסות שנרכשו בתקופה השניה, לגביהן נדחתה
29 התובענה) מבוטחים כ 77,000 מבוטחים. מבין אלה בשנים 2015 ועד 2024 נדחו תביעות
30 בגין ניתוח בדומה לתובעת ב - 18 מקרים וב - 20 מקרים נדחו ולאחר מכן בוצע תשלום.

בית המשפט המחוזי בירושלים

22 אוקטובר 2025

ת"צ 18-06-43761 בובר נ' הראל חברה לביטוח בע"מ ואח'

1
2 הראל הצהירה (סעיפים 11 ואילך לתצהיר הגב' גפן), ודבריה לא נסתרו, כי החל משנת
3 2011 ועד למועד התצהיר 30.6.24, נמצאו 106 מקרים של מבוטחות המחזיקות בפוליסה
4 הבסיסית שהגישו תביעה לתגמולי ביטוח לביצוע ניתוח מניעה מסוג כריתת שחלות
5 וחצוצרות או כריתת שדיים. כ 26 מתוכן עברו את הניתוח במערכת הציבורית; כ 18
6 באמצעות שב"ן תוך כיסוי השתתפות עצמית מטעם הראל. בקשר ליתר המסורבות, אין
7 להראל מידע מה היה עימן. צויין כי ייתכן שגם הן, כמו התובעת, טרם החליטו על ביצוע
8 הניתוח בפועל.

9
10 55. על רקע זה, ובהינתן שמדובר בתביעה שאכן דרשה השקעה לא מועטה ומטבע הדברים
11 כרוכה היתה בעיקר בשלב הראשון בסיכון, לאור חדשנותה, ומשהביאה להכרעה ענין שלא
12 הוכרע בעבר, שנתונים כלליים על היקפו הוצגו כאמור, תשלם כל אחת מהנתבעת לתובעת
13 גמול בסך 25,000 ₪ (בסך הכל 50,000 ₪) ולבא כוחה שכר טרחה בסך 250,000 ₪ (בסך
14 הכל 500,000 ₪). הכל בצירוף מע"מ.

15
16 הצדדים יפרסמו מודעה בשני עיתונים יומיים בדבר קבלת התובענה הייצוגית בהתאם
17 לסעיף 25(א)(5) לחוק תובענות ייצוגיות. טיוטת ההודעה תועבר לאישור תוך 7 ימים.
18 בהוצאות הפרסום ישאו הנתבעות.

19
20 התיק יובא לפניי ביום 29.10.25.

21
22 **העתק פסק הדין יועבר לשם רישומו בפנקס תובענות ייצוגיות.**

23
24 ניתן היום, לי תשרי תשפ"ו, 22 באוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.

25
26 חתימה

